

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра публічного управління, адміністрування
та міжнародної економіки

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД» Галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право Спеціальність - D4 Публічне управління та адміністрування Освітня програма - Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Мезлюк Людмила Володимирівна Посада: доцент кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки Науковий ступінь: доктор філософії за спеціальність «Публічне управління та адміністрування» Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 133 ауд. (кафедра публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки). E-mail: l.merzliuk75@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій, поданого на стенді кафедри
Опис дисципліни 	Дисципліна «Управління розвитком територій та громад» є вибірковою складовою в навчальному плані підготовки фахівців ОП «Публічне управління та адміністрування» за освітнім ступенем «магістр» та знайомить здобувачів спрямована на формування у здобувачів цілісного уявлення про сучасні підходи до управління розвитком на регіональному та місцевому рівнях. У процесі вивчення курсу розглядаються теоретичні засади та практичні інструменти стратегічного планування, управління ресурсами та фінансами територіальних громад, особливості реалізації державної регіональної політики, механізми публічно-приватного партнерства та залучення інвестицій. Значну увагу приділено аналізу законодавчої бази, дослідженню процесів децентралізації, просторового планування та оцінювання ефективності стратегій розвитку. Курс забезпечує формування у здобувачів умінь застосовувати інноваційні методи управління, розробляти та реалізовувати програми розвитку громад, враховуючи соціально-економічні, екологічні та безпекові виклики сучасності, включно з умовами воєнного стану та євроінтеграційними процесами.

Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Управління розвитком територій та громад» базується на знаннях таких дисциплін як «Механізми публічного управління та адміністрування», «Публічне управління у сфері національної безпеки», «Управління публічними фінансами», «Правове регулювання адміністративної діяльності».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Управління розвитком територій та громад» є набуття студентом знань, умінь і навичок з питань управління розвитком територій та територіальних громад у контексті децентралізації, регіональної політики та сталого розвитку, а також розвинути здатність застосовувати інструменти стратегічного планування, управління ресурсами, формування політик і проєктів розвитку на рівні громад та регіонів.
Формат дисципліни	<i>Для денної форми</i> навчання дисципліна викладається у традиційному форматі (лекційні, практичні заняття) із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання. <i>Для заочної форми</i> навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування»	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. СК 11. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо реалізації проєктів та програм сталого розвитку, передусім агросфери, сільських територій, об'єднаних територіальних громад на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Очікувані результати навчання	РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. РН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур. РН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи. РН 08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм. РН 13. Уміти здійснювати дослідницьку та інноваційну діяльність щодо аналізу, формування та реалізації публічної політики із забезпечення сталого розвитку, передусім агросфери, сільських територій, об'єднаних територіальних громад, з впровадженням на державному, регіональному та місцевому рівнях пріоритетних національних і міжнародних проєктів, програм і економічних моделей сталого розвитку та адаптацією їх до місцевих умов.
Структура курсу	<i>Змістовний модуль 1. Теоретичні засади управління розвитком територій і громад</i> Тема 1.1. Сутність та концепції управління розвитком територій і громад. Тема 1.2. Законодавчо-нормативне забезпечення регіональної політики та місцевого самоврядування. Тема 1.3. Децентралізація: світовий досвід та українські реалії. Тема 1.4. Стратегічне планування розвитку територій: методи та інструменти. Тема 1.5. Економічний і ресурсний потенціал територій. Тема 1.6. Соціальний розвиток громад: освіта, охорона здоров'я, культура, соціальний захист. <i>Змістовний модуль 2. Інструменти, механізми та сучасні виклики розвитку громад і територій</i> Тема 2.1. Просторове планування та інфраструктурний розвиток територій. Тема 2.2. Фінансова децентралізація та управління місцевими бюджетами. Тема 2.3. Публічно-приватне партнерство й інвестиційна політика громад.. Тема 2.4. Моніторинг і оцінювання реалізації стратегій розвитку Тема 2.5. Національна безпека та управління розвитком територій в умовах криз. Тема 2.6. Управління розвитком громад у контексті євроінтеграції та воєнного стану.
Методи навчання	Під час лекційного курсу презентуються лекції-візуалізації з показом слайдів у програмі Microsoft Office PowerPoint, обговорення проблемних питань.

	Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням різних навчальних технологій: розгорнутої бесіди, обговорення проблемних питань, дискусії; ділових ігор та вирішення ситуаційних вправ; доповідей та презентацій. Самостійна робота виконується з використанням інформаційно-комунікативних та прикладних засобів навчання із застосуванням дослідницького методу. Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.																																								
Види контролю та критерії оцінювання	Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі. Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: - активність та результативність роботи студента протягом семестру щодо вивчення програмного матеріалу дисципліни; - виконання завдань на практичних заняттях; - виконання індивідуальних та самостійних завдань. Модульний контроль рівня знань передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля та вміння застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти <table><tr><td>Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю</td><td>Практичні заняття</td><td>Самостійна робота</td><td>Модульний контроль</td><td>Підсумковий контроль</td><td>Загальний бал</td></tr><tr><td>Залік</td><td>30</td><td>30</td><td>40</td><td>-</td><td>100</td></tr></table> Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="5">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td>Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td><td rowspan="3">Задовільно</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал	Залік	30	30	40	-	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал																																				
Залік	30	30	40	-	100																																				
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																							
		іспит	залік																																						
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																						
82–89	B	Добре																																							
75–81	C	Задовільно																																							
64–74	D																																								
60–63	E																																								
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																							
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																							
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на																																								

	використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем відповідно до «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету. https://cutt.ly/aR13OnU Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.
Рекомендовані джерела інформації	Основна література 1. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М. Навчальний посібник «Управління розвитком об'єднаних територіальних громад». К.: 2017. 129 с. URL: https://www.csi.org.ua/publications/navchalnyj-posibnyk-upravlinnya-rozvytkom-ob-yednanyh-terytorialnyh-gromad. 2. Худолей В. Ю. Децентралізація як передумова модернізаційних змін сталого розвитку регіонів України: монографія В. Ю. Худолей, Р. В. Тульчинський, А. В. Гречко. К.: Вид-во “Вишемирський В.С.”, 2019. 111 с. 3. Біла-Тіунова Л., Білоус-Осінь Т., Тодошак О. Децентралізація публічної влади : навч.-метод. посіб. Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 66 с. –Режим доступу: https://doi.org/10.32837/11300.23854. 4. Навчальний посібник для підготовки до вивчення вибіркової освітньої компоненти «Децентралізація публічної влади» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 052 Політологія, 081 Право, 281 Публічне управління та адміністрування. Укладачі: Людмила Горохова, Микола Козловець, Марія Огороднійчук. Житомир: Видавництво ЖДУ імені Івана Франка, 2024. 236 с. Додаткова література 1. Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності: Закон України від 12 травня 2022 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2254-20#Text 162. 2. Про волонтерську діяльність: Закон України від 01 січня 2024, № 1909-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text 163. 3. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 01 січня 2024 року, № 3460-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text 164. 4. Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2023 року, № 817-2023-п. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-2023-%D0%BF#Text. 5. Про затвердження Порядку розроблення, проведення громадського обговорення, погодження програм комплексного відновлення області, території територіальної громади (її частини) та

внесення змін до них: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 жовтня 2022 року, № 1159. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1159-2022-%D0%BF#Text> 166.

6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 10 грудня 2023 року, № 3504-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> 167.

7. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки: Указ Президента України від 27 вересня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#n23> 168.

8. Про основні засади молодіжної політики: Закон України від 31 березня 2023 року, № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>.

9. Мерзлюк Л. В. Сутність та характеристика державного регулювання публічно-громадського партнерства у сфері відновлення інфраструктури територій. Державне управління: удосконалення та розвиток. № 10, 2023 р. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/2251/2280> DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.10.16>

10. Мерзлюк Л. В. Механізми стимулювання публічно-громадських партнерств у сфері відновлення інфраструктури: досвід та перспективи в Україні. Інвестиції: практика та досвід. № 3, 2024 р. С. 197- 201 DOI: 10.32702/2306 6814.2024.3.197 URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2953>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.3.197>

11. Мерзлюк Л. В. Міжнародний досвід: стимулювання приватного сектору до участі в публічно-громадському партнерстві з відновлення інфраструктури. Державне управління: удосконалення та розвиток. № 2, лютий 2024 р. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.2.2>. 4. Merzlyuk L. Public sectors in partnerships for infrastructure renewal: challenges and opportunities. *Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej, Częstochowa*, 2024, 62 (2024) nr 1, s. DOI: <https://doi.org/10.23856/6226>.

12. European Partnership for Democracy. June 2023. Civil Society Statement on Democratic Digital Infrastructure. Political Ads, Civil society. June 2023. URL: <https://epd.eu/news-publications/civil-society-statement-on-democraticdigital-infrastructure>.

13. Цапик Т. “Управління розвитком територіальної громади: проблема вибору методологічного підходу”. *Вісник Економіки*, no. 3, Nov. 2024, pp. 60-72.